
Od:
Wysłano: wtorek, 10 lutego 2026 16:49
Do:
Temat: RE:

www.gov.pl/web/fundusze-regiony

ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

From:
Sent: Tuesday, February 10, 2026 9:54 AM
To: kancelaria <kancelaria@mfipr.gov.pl>
Subject:

**** UWAGA! Ta wiadomość pochodzi spoza organizacji. Zastanów się zanim odpowiesz, klikniesz w link lub otworzysz załącznik. ****

Warszawa, dnia 10 lutego 2026 r.

Szanowni Państwo,

niniejszym przedkładam projekt ustawy, którego nadrzędnym celem jest ochrona dobra dziecka, wzmocnienie pozycji rodziny oraz zapewnienie realnego bezpieczeństwa kobietom w ciąży i rodzicom wychowującym dzieci.

W Polsce od lat obserwuje się gwałtowny spadek liczby urodzeń. Przyczyną tego zjawiska nie jest brak chęci posiadania dzieci, lecz narastające obawy związane z kosztami życia, brakiem dostępnych mieszkań, niedostateczną liczbą żłobków i przedszkoli, niskimi i niestabilnymi dochodami oraz nadmierną ingerencją państwa w życie rodzinne i wychowanie dzieci.

Szczególnie trudna jest sytuacja kobiet w ciąży, które często doświadczają braku stabilności zawodowej, utrudnionego dostępu do opieki zdrowotnej oraz obaw o swoją przyszłość ekonomiczną i rodzinną. Brak systemowego wsparcia na tym etapie życia bezpośrednio wpływa na dobro dziecka już od okresu prenatalnego.

Projekt ustawy zakłada kompleksowe podejście do problemu, oparte na zasadzie, że państwo powinno wspierać rodzinę, a nie ją zastępować lub nadmiernie kontrolować. Wszystkie rozwiązania przewidziane w ustawie podporządkowane są nadrzędnej zasadzie dobra dziecka, rozumianego jako prawo do wychowania w rodzinie, stabilności, bezpieczeństwa i ochrony więzi rodzinnych.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o podjęcie prac legislacyjnych nad przedłożonym projektem.

Z poważaniem

PROJEKT USTAWY

o ochronie dobra dziecka, wsparciu kobiet w ciąży
oraz zasadach ingerencji państwa w życie rodzinne

Art. 1. [Cel ustawy]

Ustawa określa zasady ochrony dobra dziecka, wsparcia kobiet w ciąży oraz rodzin wychowujących dzieci.

Nadrzędnym celem ustawy jest zapewnienie dzieciom bezpiecznego, stabilnego i rodzinnego środowiska wychowawczego.

Art. 2. [Dobro dziecka – zasada nadrzędna]

Dobro dziecka stanowi nadrzędną zasadę wszystkich działań podejmowanych przez organy państwa.

Dobro dziecka obejmuje w szczególności:

prawo do wychowania w rodzinie,

ochronę więzi rodzinnych,

bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne,

stabilność materialną i mieszkaniową.

Art. 3. [Ochrona kobiet w ciąży]

Kobieta w ciąży podlega szczególnej ochronie prawnej, społecznej i zdrowotnej.

Kobiecie w ciąży przysługuje:

priorytetowy dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej,

ochrona przed utratą pracy i dyskryminacją,

prawo do wsparcia socjalnego i mieszkaniowego w przypadku trudnej sytuacji życiowej.

Organy państwa są zobowiązane do podejmowania działań wspierających kobiety w ciąży z uwzględnieniem dobra dziecka od okresu prenatalnego.

Art. 4. [Zasada autonomii rodziny]

Rodzina jest podstawowym i naturalnym środowiskiem wychowania dziecka.

Państwo szanuje prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami.

Art. 5. [Zasada minimalnej ingerencji państwa]

Ingerencja państwa w życie rodziny i wychowanie dziecka jest dopuszczalna wyłącznie w przypadku istnienia realnego, udokumentowanego zagrożenia dla dobra dziecka.

Ingerencja musi być proporcjonalna, czasowa i ograniczona do niezbędnego minimum.

Art. 6. [Koszty życia i produkty dla dzieci]

Państwo podejmuje działania zmierzające do ograniczenia kosztów życia rodzin z dziećmi.

Produkty spożywcze i higieniczne przeznaczone dla niemowląt i dzieci podlegają szczególnej ochronie cenowej i podatkowej.

Art. 7. [Mieszkania dla rodzin]

Rodzinom z dziećmi oraz kobietom w ciąży przysługuje pierwszeństwo w dostępie do mieszkań komunalnych i społecznych.

Państwo rozwija system długoterminowego najmu mieszkań z czynszem regulowanym.

Art. 8. [Żłobki i przedszkola]

Każdemu dziecku przysługuje prawo do miejsca w publicznym żłobku lub przedszkolu.

W przypadku braku miejsca jednostka samorządu terytorialnego zapewnia dofinansowanie opieki alternatywnej.

Art. 9. [Praca i stabilność dochodów]

Rodzice oraz kobiety w ciąży podlegają szczególnej ochronie na rynku pracy.

Państwo wspiera stabilne i elastyczne formy zatrudnienia umożliwiające łączenie życia rodzinnego z zawodowym.

Art. 10. [Wejście w życie]

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, elektron. znacznik czasu/
DPR-VI.055.2.2026

Pan

Szanowny Panie,

zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z otrzymaniem petycji z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przedstawionego projektu ustawy o ochronie dobra dziecka, wsparciu kobiet w ciąży oraz zasadach ingerencji państwa w życie rodzinne poniżej zamieszczam odpowiedź.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dostrzega konieczność podnoszenia jakości opieki wczesnodziecięcej, która wyraża się również w zakresie dobra dziecka, wspieraniu kobiet w ciąży oraz rodzin wychowujących dzieci.

Działania podejmowane przez resort do spraw rodziny, mają na celu szeroko pojęte dobro dziecka, wyrażające się, między innymi, w zwiększeniu jakości opieki, edukacji i funkcji wychowawczych świadczonych w żłobkach, klubach dziecięcych i przez dziennego opiekuna oraz wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin wychowujących dzieci.

Na wstępie należy podkreślić, że jednym z priorytetów rządu jest zwiększenie dostępności i jakości opieki żłobkowej. Więcej może Pan dowiedzieć się na: <https://www.gov.pl/web/priorytety/p44>, na której przedstawione zostały zrealizowane oraz planowane działania w tym zakresie, między innymi, dotyczące tworzenia nowych miejsc w żłobkach, czy likwidacji tzw. „białych plam”, czyli gmin, w których nie znajduje się żadna instytucjonalna forma opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podejmuje liczne działania mające na celu wsparcie najmłodszych dzieci, a tym samym ich rodziców i

opiekunów. Intencją resortu jest zapewnienie każdemu dziecku opieki instytucjonalnej na najwyższym poziomie, niezależnie od statusu majątkowego rodziców, miejsca zamieszkania itp.

Wyrazem realizacji ww. priorytetu jest realizacja wielu zadań na poziomie legislacyjnym i nie tylko. Obecnie w toku prac legislacyjnych znajduje się Projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw. Aktualny etap prac może Pan śledzić na stronie: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12398651/katalog/13133832#131338>

Od 1 stycznia 2026 r. obowiązuje Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. poz. 1882). Należy również zaznaczyć, że od 2024 r. nieustannie trwa projekt Akademia Wsparcia – krajowy system wspierania rozwoju opieki wczesnodziecięcej w Polsce, którego celem jest promocja działań na rzecz opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, zapewnienie wsparcia instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 we wdrażaniu standardów jakości sprawowanej opieki. Działanie to wyraża się, między innymi, w przeprowadzaniu szkoleń dla opiekunów, kadry kierowniczej i pracowników samorządowych przez wyłonione w konkursach instytucje, tak, aby każdemu dziecku uczęszczającemu do instytucji opieki zapewnione było bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój na tak ważnym w życiu człowieka etapie. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nieustannie monitoruje sytuację najmłodszych dzieci i ich rodziców oraz podejmuje wszelkie inicjatywy mające na celu wsparcie rodzin z małymi dziećmi.

Ponadto, informuję, że nie są prowadzone prace legislacyjne nad modyfikacją/wprowadzeniem nowych rozwiązań prawnych w zakresie zaprojektowanych w przedłożonej petycji mechanizmów dotyczących wsparcia związanego z rodzicielstwem. Należy podkreślić, że w ramach polityki prorodzinnej, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podejmuje liczne działania, zapewniając rodzinom szeroką ofertę instrumentów wsparcia dedykowanych w szczególności opiece i wychowaniu dzieci.

W celu zapewnienia kompleksowego systemu wsparcia, umożliwiającego rodzicom efektywne godzenie ról rodzinnych i zawodowych, z dniem 1 października 2024 r. została wprowadzona ustawa o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka „Aktywny rodzic”. Ustawa ta stanowi odpowiedź na dynamiczne zmiany demograficzne, społeczne oraz ekonomiczne związane ze spadającą dzietnością. Jej celem jest umożliwienie i zachęcenie do aktywności zawodowej rodziców dzieci w

wieku od 12 do 35 miesiąca życia, aby mogli powrócić lub wejść na rynek pracy po przerwie związanej z opieką nad małym dzieckiem. Ustawa ta stanowi kompleksowe podejście do wspierania rodziców dzieci w tzw. wieku żłobkowym, zapewniając im różnorodne formy wsparcia w zależności od ich potrzeb i sytuacji życiowej.

W ramach ustawy „Aktywny rodzic” w systemie prawnym funkcjonują trzy nowe świadczenia „aktywny rodzic” wspierające rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowywaniu dziecka, tj.:

- świadczenie „aktywni rodzice w pracy” (tzw. babciowe) - w wysokości 1 500 zł miesięcznie (lub 1900 zł miesięcznie w przypadku dzieci niepełnosprawnych) przez okres 24 miesięcy – od 12. do 35. miesiąca życia dziecka, kierowane do rodziców, którzy są aktywni zawodowo i z tytułu tej aktywności podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, np. przeznaczając je na sfinansowanie opieki sprawowanej przez nianię lub babcię;

- świadczenie „aktywnie w żłobku” – w wysokości do 1500 zł miesięcznie na dziecko (lub do wysokości 1900 zł miesięcznie w przypadku dzieci niepełnosprawnych) – nie więcej niż wysokość opłaty, jaką rodzic ponosi za pobyt dziecka w instytucji opieki, kierowane do rodziców dzieci, które korzystają ze żłobka, klubu dziecięcego albo dziennego opiekuna (świadczenie to zastąpiło dotychczasowe dofinansowanie żłobkowe w wys. 400 zł);

- świadczenie „aktywnie w domu” - w wysokości 500 zł miesięcznie przez 24 miesiące, przysługuje na każde (w tym pierwsze) dziecko w rodzinie w wieku od 12 do 35 miesiąca życia dziecka, w szczególności rodzicom którzy pozostają nieaktywni zawodowo (świadczenie to zastąpiło dotychczas funkcjonujący, nie przysługujący na pierwsze dziecko, rodzinny kapitał opiekuńczy).

Poza ww. nowymi rozwiązaniami, mającymi na celu wspieranie rodziców dzieci w tzw. wieku żłobkowym, w ramach funkcjonujących systemów wsparcia:

- kontynuowane są powszechne programy wsparcia rodzin z dziećmi, tj.:
 - program „Rodzina 800+” - podstawowa forma wsparcia rodzin, przyznawana w postaci świadczenia wychowawczego w wysokości 800 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia. Świadczenie to przysługuje niezależnie od dochodu rodziny;

- program „Dobry start”- realizowany w formie jednorazowego świadczenia w wysokości 300 zł na uczące się w szkole dziecko. Świadczenie dobry start przysługuje niezależnie od dochodu rodziny, na rozpoczynające rok szkolny dzieci w wieku do ukończenia 20. roku życia, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych uczących się w szkole - do ukończenia 24. roku życia;
- realizowane jest wsparcie rodzin z dziećmi, w tym z dziećmi niepełnosprawnymi w ramach systemu świadczeń rodzinnych, tj.:

- zasiłek rodzinny na dziecko – w zależności od tego w jakim wieku jest dziecko przysługuje w kwocie od 95 zł do 135 zł miesięcznie na dziecko oraz kilka rodzajów dodatków do zasiłku rodzinnego (w tym związanych z urodzeniem i wychowywaniem małego dziecka) – przysługujących po spełnieniu określonych warunków, w tym kryterium dochodowego 674 zł miesięcznie na osobę w rodzinie lub 764 zł – w przypadku rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem;

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. becikowe (jednorazowo 1000 zł na nowo narodzone dziecko po spełnieniu kryterium dochodowego wynoszącego 1922 zł miesięcznie na osobę w rodzinie),

- świadczenie rodzicielskie (1000 zł miesięczne niezależnie od dochodu, co do zasady, przez okres 52 tygodni od porodu, przysługuje matkom, które urodziły dziecko (w wyjątkowych sytuacjach ojcom), a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego;

- świadczenia opiekuńcze, tj. zasiłek pielęgnacyjny przeznaczony m.in. dla niepełnosprawnych dzieci, w wysokości 215,84 zł miesięcznie oraz świadczenie pielęgnacyjne przeznaczone dla opiekunów osób niepełnosprawnych w wysokości 3386 zł miesięcznie – niezależne od kryterium dochodowego.

Oprócz ww. instrumentów kierowanych do rodzin z dziećmi, na pomoc państwa mogą liczyć również dzieci uprawnione do alimentów od rodzica, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji - w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przyznawanych po spełnieniu kryteriów wskazanych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej, tj. dziecku uprawnionemu do alimentów od rodzica, do ukończenia 18. roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia 25. roku życia, a w przypadku osób niepełnosprawnych – bezterminowo. Jednym z podstawowych warunków przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest spełnienie kryterium

dochodowego, które obecnie wynosi 1209 zł miesięcznie na osobę w rodzinie.

Jednocześnie, wskutek licznych działań Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, liczba dostępnych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 na dzień 30.04.2026 r. według danych z Rejestru Żłobków wynosi ponad 271 tysięcy. Oferuje ją ok. 9,3 tys. instytucji opieki.

Świadczenia „Aktywny Rodzic”

Jest to inwestycja w opiekę wczesnodziecięcą, która może przyczynić się do zmiany nastawienia rodzin do posiadania dzieci, dotyczy następujących działań wsparcia finansowego rodziców poprzez świadczenia:

- świadczenie „aktywni rodzice w pracy” – świadczenie w wysokości 1500 zł miesięcznie dla rodziców powracających do pracy;
- świadczenie „aktywnie w żłobku” – świadczenie do 1500 zł miesięcznie dla rodziców korzystających z formalnej opieki (żłobek, klub dziecięcy, dzienny opiekun) lub do 1900 zł miesięcznie dla rodziców dziecka z niepełnosprawnością korzystających z formalnej opieki;
- świadczenie „aktywnie w domu” – świadczenie w wysokości 500 zł miesięcznie dla rodziców samodzielnie opiekujących się dzieckiem.

Program Aktywny Maluch 2022-2029

Zapewnienie dostępu terytorialnego do instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 realizowany jest poprzez Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029, który zakłada stworzenie do końca 2026 ok. 102 tys. miejsc w żłobkach, klubach dziecięcych albo u dziennego opiekuna i ich utrzymanie do końca 2029 r. Budżet programu wynosi 6,5 mld zł. Wysokość dofinansowania na tworzenie miejsc opieki dla jednostek samorządu terytorialnego wynosi do 57 528 zł bez VAT na 1. miejsce opieki, dla pozostałych podmiotów 12 410 zł z VAT. Niezależnie jaki podmiot utworzy miejsca, przez okres 36 miesięcy będzie otrzymywał środki na utrzymanie w kwocie 836 zł miesięcznie na 1 miejsce. Dotychczas w ramach programu utworzono (wpisano do rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazu dziennych opiekunów) ok. 43,5 tys. miejsc opieki.

Program Aktywny Dzienny Opiekun w Gminie

Program wspiera gminy, na terenie których nie funkcjonują instytucje opieki, w tworzeniu dziennego opiekuna oraz w utrzymaniu utworzonych miejsc opieki. Dotychczas zrealizowano programy: Pierwszy Dzienny Opiekun w Gminie 2024, Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Dzienny Opiekun w Gminie 2025, edycję uzupełniającą w 2025 r. Na program Pierwszy Dzienny Opiekun w Gminie 2024 przeznaczono w 2024 r. 60 mln zł. W skali Polski łącznie zakwalifikowano 44 wnioski na utworzenie 57 gminnych dziennych

opiekunów na terenie gmin, gdzie nie funkcjonuje żadna instytucja opieki na utworzenie łącznie 309 miejsc opieki nad dziećmi.

Na Program Aktywny Dzienny Opiekun w Gminie 2025 przeznaczono w 2025 r. 10 mln zł.

W skali Polski w ramach naboru zostało zakwalifikowanych do dofinansowania łącznie 47 gmin, z tego:

- w module 1 – 18 gmin na utworzenie 24 dziennych opiekunów dysponującymi 111 miejscami opieki.
- w module 2 – 29 gmin na dofinansowanie do funkcjonowania 35 dziennych opiekunów dysponujących 180 miejscami opieki, które zostały utworzone w edycji 2024.

Na Program Aktywny Dzienny Opiekun w Gminie 2025 – edycja uzupełniająca przeznaczono 45 mln zł. W skali Polski w ramach naboru zostało zakwalifikowanych do dofinansowania łącznie 11 gmin, z tego:

- w module 1 – 9 gmin na utworzenie 10 dziennych opiekunów dysponujących 47 miejscami opieki, w tym 3 gminy zawnioskowały o środki na funkcjonowanie 3 dziennych opiekunów oferujących 15 miejsc opieki,
- w module 2 – 2 gmin dotyczących dofinansowania do funkcjonowania 2 dziennych opiekunów dysponujących 10 miejscami opieki, którzy zostali utworzeni w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch – Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024. Obecnie realizowany jest Program Aktywny Dzienny Opiekun w Gminie 2026. Przeznaczono na niego 60 mln zł. O dofinansowywanie mogły ubiegać się gminy, na terenie których nie funkcjonuje żadna instytucja opieki nad dziećmi do lat 3 oraz nie jest planowana do utworzenia żadna instytucja w ramach umów o dofinansowanie do Programu Aktywny Maluch 2022-2029 bądź z wcześniejszych edycji Programu Aktywny Dzienny Opiekun, a gmina ustanowiła/ustanowi opłatę rodzica za pobyt dziecka w instytucji, którą rodzic byłby zobowiązany ponosić gdyby nie zostało mu przyznane prawo do świadczenia „aktywnie w żłobku”, w wysokości nie przekraczającej kwoty 1500 zł lub 1900 zł w przypadku dziecka niepełnosprawnego.

W skali Polski w ramach naboru zostało zakwalifikowanych do dofinansowania łącznie 73 gminy, z tego:

- w module 1 – 28 gmin na utworzenie i funkcjonowanie 33 dziennych opiekunów dysponujących 158 miejscami opieki.
- w module 2 – 45 gmin dotyczących dofinansowania do funkcjonowania 54 dziennych opiekunów dysponujących 268 miejscami opieki, którzy zostali utworzeni w ramach edycji 2024, edycji 2025 i edycji uzupełniającej w 2025.

Program „Aktywne Place Zabaw”

Głównym celem programu jest podnoszenie jakości opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 świadczonej przez żłobki i kluby dziecięce prowadzone przez gminy. Celem szczegółowym jest poprawa warunków pobytu dzieci w instytucjach opieki w czasie zabaw na świeżym powietrzu. Dotychczas zrealizowano Program „Aktywne Place Zabaw” 2025, w którym dofinansowywano przebudowę lub doposażenie istniejących placów zabaw przynależących do żłobków i klubów dziecięcych. Budżet programu wynosił 195 mln zł. Przyznano dofinansowanie 696 żłobkom i klubom dziecięcym. W ramach Programu „Aktywne Place Zabaw” 2026 dofinansowanie można przeznaczyć na budowę nowych lub przebudowę lub doposażenie istniejących przynależących do żłobka lub klubu dziecięcych placów zabaw. Wysokość dofinansowania wynosi do 300 000 zł na instytucję opieki, niezależnie od tego ilu placów zabaw dotyczy. Budżet programu wynosi 61,3 mln zł. Przyznano dofinansowanie 222 żłobkom i klubom dziecięcym.

Program „Aktywny Żłobek – sale sensoryczne” 2026

Program „Aktywny Żłobek – sale sensoryczne” 2026 to inicjatywa wspierająca rozwój najmłodszych dzieci poprzez tworzenie i doposażenie przestrzeni sensorycznych w żłobkach, klubach dziecięcych i dziennych opiekunów. Jego celem jest zapewnienie maluchom bezpiecznego środowiska, które stymuluje zmysły, wspiera rozwój motoryczny, emocjonalny i poznawczy oraz sprzyja uczeniu się poprzez zabawę.

Na Program przeznaczono w 2026 r. kwotę 41,7 mln zł ze środków budżetu państwa. Środki finansowe w ramach Programu są przeznaczone na dofinansowanie wyposażenia pomieszczeń do zajęć sensoryczno-motorycznych w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Wysokość dofinansowania wynosi:

- a) do 80 000 zł na żłobek;
- b) do 60 000 zł na klub dziecięcy;
- c) do 20 000 zł na dziennego opiekuna.

Termin ogłoszenia przez Ministra wyników naboru: do 25 maja 2026 r.

Odnosząc się do kwestii związanej z zatrudnieniem, wskazuję, że zgodnie z przepisem art. 66 ust. 1 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rynku pracy” starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego kobiety w ciąży z powodu niezdolności do pracy związanej z ciążą trwającej przez nieprzerwany okres 180 dni, z wyłączeniem przypadku złożenia wniosku o pozbawienie tego statusu przez samą bezrobotną.

Ponadto, w myśl art. 66 ust. 2 ustawy o rynku pracy, starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego:

- 1) matki dziecka albo
- 2) ojca dziecka,
- 3) bezrobotnego po przysposobieniu dziecka,
- 4) bezrobotnego po przyjęciu przez niego dziecka na wychowanie i wystąpieniu do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub po przyjęciu przez niego dziecka na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej

– z uwagi na brak zdolności i gotowości do podjęcia zatrudnienia spowodowany opieką nad tym dzieckiem przez okres, przez który przysługiwałby mu, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński w okresie urlopu macierzyńskiego, uzupełniającego urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego oraz urlopu ojcowskiego, z wyłączeniem przypadku złożenia wniosku o pozbawienie tego statusu przez samego bezrobotnego.

Dodatkowo, zgodnie z art. 263 ustawy o rynku pracy pracodawcy są zwolnieni z opłacania składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników powracających z urlopu macierzyńskiego, uzupełniającego urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego w okresie 36 miesięcy poczynając od pierwszego miesiąca po powrocie z urlopu macierzyńskiego, uzupełniającego urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego.

Ponadto osobie bezrobotnej, która podpisała umowę o pracę albo umowę zlecenia i nie osiąga z tego tytułu przychodu przekraczającego kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę (w 2026 r. – 4806 zł¹)), starosta może refundować koszty opieki nad dzieckiem lub dziećmi do 7 roku życia, a w przypadku dziecka lub dzieci niepełnosprawnych do 18 roku życia²), w wysokości określonej w umowie, ale nie wyższej niż połowa zasiłku dla bezrobotnych (od 1 czerwca 2026 r. – 891,95 zł³)), na każde dziecko. Refundacja przysługuje przez 6 miesięcy i przyznawana jest również w przypadku skierowania przez urząd pracy do realizacji innej formy pomocy.

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz. U. poz.1242).

² Przepis art. 146 ustawy o rynku pracy

³ Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2026 r. w sprawie wysokości zasiłku dla bezrobotnych (M.P. poz. 268).

Na takich samych zasadach następowała refundacja kosztów opieki nad osobą zależną.

Ustawa o rynku pracy w art. 225 ust. 2 wskazuje także, że w razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych lub w ciągu 30 dni po jego zakończeniu, okres ten ulega przedłużeniu o czas, przez który przysługiwałby jej, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński.

Warto również wspomnieć, że wydłużony okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych do 365 dni przysługuje m.in.⁴ bezrobotnym:

1) członkom rodzin wielodzietnych posiadającym Kartę Dużej Rodziny; 2) mającym na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 lat, a w przypadku dziecka niepełnosprawnego do 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub na uczelni i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, a małżonek bezrobotnego jest także bezrobotny i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania po dniu nabycia prawa do zasiłku przez tego bezrobotnego; 3) samotnie wychowującym co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 r. ż., a w przypadku dziecka niepełnosprawnego do 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub na uczelni i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatkowo, zgodnie z art. 218 ust. 2 pkt 6 ustawy o rynku pracy do 365 dni uprawniających do nabycia prawa do zasiłku dla bezrobotnych wliczał się również okres świadczenia usług na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece na dziećmi w wieku do lat 3.

Narzędziami wspierającymi tworzenie miejsc pracy i powrót do zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym dla powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka są:

a) grant na utworzenie stanowiska pracy zdalnej⁵ będący zachętą dla pracodawców, którzy tworzą miejsca pracy zdalnej dla bezrobotnych, w tym bezrobotnych młodych matek. Grant przysługuje w kwocie określonej w zawartej ze starostą umowie, ale nie wyższej niż 3-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę (w 2026 r. – 14 418 zł). Pracodawca lub przedsiębiorca, który otrzymał grant, ma obowiązek utrzymać w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez okres 12 miesięcy – w

⁴ Przepis art. 225 ust. 1 pkt 2 lit. b, d i e ustawy o rynku pracy.

⁵ Przepis art. 144 ustawy o rynku pracy.

pełnym wymiarze czasu pracy, 18 miesięcy – w co najmniej połowie pełnego wymiaru czasu pracy,

b) świadczenie aktywizacyjne⁶, przyznawane pracodawcy za zatrudnienie w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub sprawowaniem opieki nad osobą zależną. Świadczenie przysługuje przez okres 12 miesięcy w wysokości: połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie (w 2026 r. – 2403 zł), w przypadku zatrudnienia skierowanej osoby w pełnym wymiarze czasu pracy albo jednej czwartej minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie (w 2026 r. – 1 291,50 zł) w przypadku zatrudnienia połowie wymiaru czasu pracy. Pracodawca, który otrzymał świadczenie ma obowiązek utrzymać w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego lub poszukującego pracy przez okres 6 miesięcy po upływie okresu uzyskiwania świadczenia aktywizacyjnego.

Ponadto należy dodać, że art. 69 ustawy o rynku pracy określa, że pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w formach pomocy przysługuje m.in. bezrobotnym posiadającym Kartę Dużej Rodziny i bezrobotnym samotnie wychowującym co najmniej jedno dziecko.

Dodatkowo należy przypomnieć o istnieniu obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej. Zgodnie z art. 118 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) inicjatywa ustawodawcza przysługuje posłom, Senatowi, Prezydentowi Rzeczypospolitej i Radzie Ministrów, a także grupie co najmniej 100 000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu. Odnoście do wykonywania inicjatywy ustawodawczej przez obywateli należy mieć na względzie, że przedłożony projekt ustawy, aby był procedowany, musi spełniać odpowiednie warunki i być złożony w odpowiednim trybie. Kwestie te reguluje ustawa z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2120).

Z wyrazami szacunku

⁶ Przepis art. 145 ustawy o rynku pracy.

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Aleksandra Gajewska
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Klauzula informacyjna dot. przetwarzania danych osobowych w zakresie kierowanej do MRPiPS korespondencji (dane zebrane od osoby, której dotyczy) Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE poniżej przekazuję następujące informacje:	
TOŻSAMOŚĆ ADMINISTRATORA	Administratorem danych osobowych jest Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z siedzibą w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 1/3/5, 00-513 Warszawa.
DANE KONTAKTOWE ADMINISTRATORA	Z administratorem danych można się skontaktować poprzez adres mailowy: info@mrpips.gov.pl , lub pisemnie na adres siedziby administratora.
DANE KONTAKTOWE INSPEKTORA OCHRONY DANYCH	Z Inspektorem Ochrony Danych można się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych w szczególności w zakresie korzystania z praw związanych z ich przetwarzaniem poprzez adres mailowy: iodo@mrpips.gov.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora.
CELE PRZETWARZANIA I PODSTAWA PRAWNA	Pani / Pana dane będą przetwarzane w celu rozpatrzenia przesłanej do MRPiPS korespondencji. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. e RODO.
ODBIORCY DANYCH	Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie administratora, a także innym podmiotom na podstawie obowiązujących przepisów (przykład: sądowi, Policji, instytucjom kontrolnym, podmiotom lub osobom fizycznym występującym z wnioskiem o dostęp do informacji publicznej).
OKRES PRZECHOWYWANIA DANYCH	Pani/Pana dane będą przetwarzane w okresie przewidzianym dla archiwizacji dokumentów wchodzących do narodowego zasobu archiwalnego.
PRAWA PODMIOTÓW DANYCH	Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do Pani/Pana danych oraz prawo żądania ich sprostowania, sprzeciwu, ich usunięcia po upływie wskazanych okresów lub ograniczenia ich przetwarzania.
ZAUTOMATYZOWANE PODEJMOWANIE DECYZJI, W TYM PROFILOWANIE	Pani/Pana dane nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu
PRAWO WNIESIENIA SKARGI DO ORGANU NADZORCZEGO	Przysługuje Pani/Panu również prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych w państwie członkowskim Pani / Pana zwykłego pobytu, miejsca pracy lub miejsca popełnienia domniemanego naruszenia.

	Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO) Adres: Stawki 2, 00-193 Warszawa Telefon: 22 531 03 00
INFORMACJA DOWOLNOŚCI OBOWIĄZKU DANYCH	<div> <div>O</div> <div> LUB PODANIA </div> </div> Podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże ich przetwarzanie jest warunkiem rozpatrzenia korespondencji